

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (antroji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS
2006 m. gruodžio 12 d.*

Byloje T-95/03

Asociación de Empresarios de Estaciones de Servicio de la Comunidad Autónoma de Madrid, įsteigta Madride (Ispanija),

Federación Catalana de Estaciones de Servicio, įsteigta Barselonoje (Ispanija),

atstovaujamos advokatų J. M. Jiménez Laiglesia, M. Delgado Echevarría ir R. Ortega Bueno,

ieškovės,

prieš

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama J. Buendía Sierra, padedamo advokatų J. Rivas Andrés ir J. Gutiérrez Gisbert,

atsakovę,

* Proceso kalba: ispanų.

palaikomą

Ispanijos Karalystės, iš pradžių atstovaujamos E. Braquehais Conesa, vėliau –
M. Muñoz Pérez,

ir

Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED), įsteigtos
Madrیده, atstovaujamos advokatų J. Pérez-Bustamante Köster ir J. Passás Ogallar,

įstojusių į bylą šalių,

dėl prašymo panaikinti 2002 m. lapkričio 13 d. Komisijos sprendimą K(2002) 4355
(galutinis), dėl Ispanijos teisės aktų, susijusių su degalinėmis, kurias atidaro dideli
prekybos centrai,

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(antroji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas J. Pirrung, teisėjai A. W. H. Meij, N. J. Forwood,
I. Pelikánová ir S. Papasavvas,

posėdžio sekretorius J. Palacio González, vyriausiasis administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. spalio 18 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

1. *Ispanijos teisės aktai*

- 1 Ispanijos Konstitucijos 47 straipsnio 2 dalis numato, kad „visuomenė turi teisę į vertės padidėjimą, atsiradusį dėl priemonių, kurių miesto planavimo srityje ėmėsi viešieji subjektai“.
- 2 Įstatymo dėl žemės paskirties keitimo ir vertės padidėjimo (*Ley 6/1998 sobre Régimen del Suelo y Valoraciones*, toliau – LRSV) 3, 7, 8, 14 ir 18 straipsniai numato:

„3 straipsnis

Visuomenė turi teisę į vertės padidėjimą, atsiradusį dėl priemonių, kurių miesto planavimo srityje ėmėsi viešieji subjektai, pagal šiuo ir kitais taikytiniais įstatymais nustatytas sąlygas.

<...>

7 straipsnis

Pagal šį įstatymą žemė skirstoma į urbanizuotą, urbanizuotiną ir neurbanizuotiną žemę į atitinkamas kategorijas, nustatytas kitais teisės aktais urbanistikos srityje.

8 straipsnis

Pagal šį įstatymą urbanizuota teritorija laikoma:

- a) pertvarkyta teritorija, kurioje bent jau įrengti keliai, vandentiekis, kanalizacija ir elektros tiekimas, arba teritorija, kuri pagal teisės aktų urbanistikos srityje nustatytus reikalavimus yra konsoliduota statybos tikslais;

- b) sklypai, kurie buvo urbanizuoti įgyvendinant planus ir jais remiantis.

<...>

14 straipsnis

1. Konsoliduotų urbanizuotų teritorijų savininkai savo sąskaita turi įrengti būtiną infrastruktūrą, jei ši dar nebuvo įrengta, kad šie sklypai taptų tinkami statyboms, ir

pagal urbanizavimo planą vykdyti statybas per nustatytą terminą tuo atveju, kai sklypai yra zonose, kuriose minėtas planas numato tokią pareigą.

2. Nekonsoliduotų urbanizuotų sklypų savininkai turi:

<...>

- c) privalomai ir neatlygintinai perleisti kompetentingai valdžios institucijai sklypo dalį, atitinkančią 10 % pelno, gauto iš atitinkamo sklypo; šis procentinis dydis yra maksimalus ir gali būti sumažintas teisės aktais urbanistikos srityje; taip pat šie teisės aktai gali sumažinti kompetentingos valdžios institucijos išlaidas įrengiant atitinkamus tinklus minėtoje žemėje.

<...>

18 straipsnis

Žemės, priskirtos urbanizuotinos žemės kategorijai, pertvarkymas lemia šias savininkų pareigas:

<...>

- 4) privalomai ir neatlygintinai perleisti kompetentingai valdžios institucijai sklypo dalį, atitinkančią 10 % pelno, gauto iš atitinkamo sklypo; šis procentinis dydis yra maksimalus ir gali būti sumažintas teisės aktais urbanistikos srityje; taip pat šie teisės aktai gali sumažinti kompetentingos valdžios institucijos išlaidas įrengiant atitinkamus tinklus minėtoje žemėje.

<...>“

- 3 Pirmoji Karaliaus dekreto-įstatymo, numatančio skubias priemones intensyvinti konkurenciją prekių ir paslaugų rinkose (*Real Decreto Ley 6/2000, de Medidas Urgentes de Intensificación de la Competencia en Mercados de Bienes y Servicios*, toliau – dekretas-įstatymas), pereinamojo laikotarpio nuostata (toliau – DT 1) numato:

„(Dideli prekybos centrai), vykdančys veiklą (dekreto-įstatymo) įsigaliojimo dieną ir tam turintys savivaldybės leidimą, remiantis (dekreto-įstatymo) 3 straipsniu, gali turėti naftos produktų tiekimo įrengimus, atitinkančius tokius reikalavimus:

- a) Įrengimų ir priemonių, būtinų tiekti (naftos produktus), užimamas plotas neįskaičiuojamas į statybai skirtą ar užstatytą plotus.
- b) Savivaldybės leidimai, reikalingi įrengimų statybai ir jų eksploatavimui yra laikomi suteiktais, jei administracija per 45 dienas nuo prašymo pateikimo aiškiai nepraneša apie savo sprendimą.

- c) Bet kuriuo atveju prekybos įstaiga savo sąskaita privalo sukurti infrastruktūrą, jungiančią naftos produktų tiekimo įrengimus su bendromis išorės sistemomis, laikydamasi (urbanizavimo) plane nustatytų reikalavimų ir sąlygų.“

- 4 Konkurencijos apsaugos įstatymo (*Ley 16/1989 de Defensa de la Competencia*) 19 straipsnio 1 dalis numato, kad „šio straipsnio nuostatos atitinka (EB) 87–89 straipsnius <...> ir (1999 m.) kovo 22d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, (nustatantį išsamias EB 88 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1)“.

2. Dekretas-įstatymas ir DT 1

- 5 2000 m. birželio 23 d. Ispanijos vyriausybė priėmė dekretą-įstatymą, kurio tikslas buvo intensyvinti konkurenciją Ispanijos prekių ir paslaugų rinkose, ypač naftos produktų mažmeninės prekybos rinkoje. Apie dekretą-įstatymą, į kurį buvo įtraukta ir DT 1, nebuvo iš anksto pranešta Komisijai, kaip to reikalauja EB 88 straipsnio 3 dalis.

3. Procedūra Komisijoje

- 6 2000 m. liepos 20 d. Madrido autonominio regiono degalinių savininkų asociacija (*Asociación de Empresarios de Estaciones de Servicio de la Comunidad Autónoma de Madrid*), Katalonijos degalinių federacija (*Federación Catalana de Estaciones de Servicio*) ir Ispanijos degalinių konfederacija (*Confederación Española de Estaciones*

de Servicio), remdamosi Reglamento Nr. 659/1999 20 straipsniu, pateikė Komisijai skundą. Pareiškėjos nurodė, kad DT 1 priėmimas lėmė, jog didelių prekybos centrų savininkams buvo suteikta valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, ir prašė Komisijos nurodyti sustabdyti šį pagalbos teikimą bei pradėti formalią tyrimo procedūrą pagal Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 4 dalį.

- 7 Pareiškėjos per 2000 ir 2001 metus keletą kartų pateikė Komisijai papildomos informacijos ir argumentų. Šiuo laikotarpiu pareiškėjai ir Komisijos pareigūnai bendravo telefonu ir įvyko keletas jų susitikimų.
- 8 2000 m. gruodžio 28 d. Komisija paprašė Ispanijos Karalystės išsakyti savo poziciją dėl skundo dalyko ir pateikti jai papildomos informacijos. Ispanijos Karalystė atsakė 2001 m. vasario 13 d. laišku.
- 9 2002 m. vasario 8 d. laišku Komisija pranešė pareiškėjoms, kad, atlikusi pirminį tyrimą remiantis turima informacija, ji nusprendė, jog DT 1 nėra finansuojama visuomeniniais ištekliais ir kad dėl to nėra pakankamų priežasčių tęsti tyrimą.
- 10 2002 m. kovo 8 d. laišku pareiškėjos pateikė papildomų pastabų. 2002 m. rugsėjo 18 d. pareiškėjos, remdamosi EB 232 straipsniu, paprašė Komisijos priimti sprendimą pagal Reglamento Nr. 659/1999 13 straipsnį.

4. *Ginčijamas sprendimas*

- 11 2002 m. lapkričio 13 d. Komisija priėmė sprendimą K(2002) 4355 (galutinis), pripažįstantį valstybės pagalbos nebuvimą (toliau – ginčijamas sprendimas).
- 12 Dėl DT 1 a punkto Komisija mano, kad pirmiausia šia nuostata pakeičiama bendrame miesto plėtros plane nustatyta žemės paskirtis, nes ja leidžiama dideliems prekybos centrams, išnaudojusiems minėtame plane nustatytą maksimalų statyboms skirtą plotą, statyti degalines nenugriaunant jau esančių pastatų. Be to, DT 1 adresatai neprivalo tartis su savivaldybe dėl leidimo pakeisti žemės, kurioje jie planuoja įrengti degalinę, paskirtį. Remdamasi LRSV 8 ir 14 straipsniais, Komisija mano, jog didelių prekybos centrų savininkai pagal Ispanijos teisę neprivalo perleisti vietos administracijai dalies vertės padidėjimo dėl galimybės vykdyti papildomas statybas, nes šie centrai įsikūrę konsoliduotuose miesto sklypuose. Todėl DT 1 neatleidžia didelių prekybos centrų savininkų nuo perleidimo pareigos valstybei. Šią nuomonę pagrindžia ir *Tribunal Constitucional* (Ispanijos Konstitucinio teismo) sprendimas Nr. 54/2002 (toliau – Sprendimas 54/2002), pagal kurį nacionalinės teisės aktai draudžia bet koki konsoliduotų miesto sklypų savininkų vertės padidėjimo, atsiradusio dėl statybos teisės išplėtimo, privalomą perleidimą.
- 13 Antra, Komisija tvirtina, kad DT 1 a punktas nepakeičia žemės, kurioje pagal atitinkamą savivaldybės planą įsikūrę dideli prekybos centrai, paskirties. Komisija mano, kad iš tikrųjų ši nuostata susijusi tik su statyboms skirtais plotais, nepažeidžiant užstatymo ribų. Todėl, jei žemės paskirtis neleidžia įrengti degalinės, šios žemės savininkas turi prašyti pakeisti jos paskirtį pagal numatytą administracinę procedūrą.

- 14 Komisija tvirtina, kad DT 1 b punktas tik sutrumpina administracijos atsakymo pateikimo terminą ir nepanaikina statybos leidimo savininko pareigos sumokėti su jo išdavimu susijusių mokesčių.
- 15 Galiausiai Komisija tvirtina, kad didelių prekybos centrų savininkai privalo gauti būtinus leidimus statyti ir eksploatuoti mažmeninės prekybos naftos produktais įrengimus, o minėti įrengimai turi atitikti galiojančius techninius reikalavimus. Iš to Komisija daro išvadą, kad šiuo klausimu didelių prekybos centrų savininkai nėra palankiau traktuojami nei kiti ūkio subjektai, veikiantys šiame sektoriuje.
- 16 Galiausiai Komisija, remdamasi LRSV 14 straipsniu ir *Tribunal Constitucional* šio straipsnio išaiškinimu, tvirtina, kad Ispanijos teisės aktai draudžia nustatyti konsoliduotų miesto sklypų savininkams, kaip antai DT 1 nurodyti didelių prekybos centrų savininkai, bet kokią pareigą perleisti dalį vertės padidėjimo. Iš to Komisija daro išvadą, kad DT 1 neįtvirtina visuomeninių išteklių praradimo ar atsisakymo juos rinkti ir kad dėl to tai yra valstybės visuotinio taikymo sprendimas, nelemiantis jokio tiesioginio ar netiesioginio valstybinių išteklių perleidimo. Dėl šios priežasties ji nusprendžia, kad DT 1 nėra valstybės pagalba EB 87 straipsnio prasme.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 17 2003 m. kovo 8 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu *Asociación de Empresarios de Estaciones de Servicio de la Comunidad Autónoma de Madrid ir Federación Catalana de Estaciones de Servicio* pateikė šį ieškinį.

- 18 2003 m. birželio 19 d. Ispanijos Karalystė paprašė leisti įstoti į bylą atsakovės pusėje. 2003 m. rugsėjo 22 d. Nutartimi Pirmosios instancijos teismo antrosios išplėstinės kolegijos pirmininkas patenkino šį prašymą. 2003 m. gruodžio 5 d. Ispanijos Karalystė pateikė savo įstojimo į bylą paaiškinimą. Kitos šalys atsisakė dėl jo pateikti pastabas.
- 19 2003 m. rugsėjo 4 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu ieškovės atsisakė pateikti dubliką.
- 20 2004 m. kovo 11 d. Nacionalinė didelių prekybos įmonių asociacija (*Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución*, toliau – *ANGED*) paprašė leisti įstoti į bylą atsakovės pusėje. Atsakovė ir ieškovės pateikė savo pastabas dėl šio prašymo atitinkamai 2004 m. kovo 25 d. ir 31 dieną. Kadangi prašymas buvo pateiktas pasibaigus šešių savaičių terminui, nustatytam Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 115 straipsnio 1 dalyje, Pirmosios instancijos teismo antrosios išplėstinės kolegijos pirmininkas 2004 m. gegužės 17 d. Nutartimi leido *ANGED* pagal Procedūros reglamento 116 straipsnio 6 dalį pateikti savo pastabas per žodinę proceso dalį.
- 21 2005 m. birželio 13 d. laišku Pirmosios instancijos teismas paprašė ieškovių, Komisijos ir Ispanijos Karalystės pateikti jai dokumentą ir atsakyti į tam tikrus klausimus. Į šį prašymą šalys atsakė per nustatytą terminą.
- 22 2005 m. spalio 5 d. Komisija pateikė Pirmosios instancijos teismui du *Tribunal Superior de Justicia de Madrid* (Madrido Aukščiausiojo teismo) sprendimus, priimtus 2005 m. gegužę ir liepą, kurie, jos nuomone, yra reikšmingi sprendžiant šį ginčą. Komisija nurodo, kad apie šiuos sprendimus ji sužinojo 2005 m. rugsėjo mėn. pabaigoje.

- 23 2005 m. spalio 14 d. ieškovės pateikė savo pastabas dėl Komisijos pateiktą *Tribunal Superior de Justicia de Madrid* sprendimų. Savo pastabų priede ieškovės pateikė administracinės bylos, susijusios su vienu iš *Tribunal Superior de Justicia de Madrid* sprendimų, ištraukas ir keletą miesto planavimo sutarčių, sudarytų tarp privačių asmenų ir Ispanijos vietos valdžios institucijų.
- 24 Per 2005 m. spalio 18 d. vykusį posėdį buvo išklaustyti šalių žodinės pastabos ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.
- 25 Ieškovės Pirmosios instancijos teismo prašo:
- panaikinti ginčijamą sprendimą,
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 26 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:
- nuspręsti dėl ieškinio priimtimumo,
 - atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,
 - priteisti iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.

27 Ispanijos Karalystė ir *ANGED* Pirmosios instancijos teismo prašo:

- atmesti ieškinį,

- priteisti iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.

Dėl priimtimumo

1. Dėl tam tikrų 2005 m. spalio 14 d. ieškovių pastabų priedų priimtimumo

- 28 Savo 2005 m. spalio 14 d. pastabų dėl Komisijos pateiktų *Tribunal Superior de Justicia de Madrid* sprendimų priede ieškovės pateikė keletą ištraukų iš 2003 m. gegužės 9 d., 2004 m. vasario 17 d., 2005 m. kovo 28 d. ir liepos 1 d. Ispanijos autonominių regionų oficialiųjų leidinių, susijusių su tam tikromis miesto planavimo sutartimis, sudarytomis tarp privačių asmenų ir vietos valdžios institucijų.
- 29 Pirmiausia reikia pažymėti, kad priešingai nei tvirtina ieškovės, šie dokumentai nėra susiję su Komisijos pateiktais *Tribunal Superior de Justicia de Madrid* sprendimais ir dėl to jie negali būti laikomi reakcija į Komisijos minėtų sprendimų pateikimą.

- 30 Antra, reikia konstatuoti, kad miesto planavimo sutarčių, pavyzdžiui, nurodytų pateiktose ištraukose, buvimas ieškovių jau buvo nurodytas ieškinyje ir jų skunde Komisijai. Todėl ieškovės negali tvirtinti, kad pateikdamos šias ištraukas Pirmosios instancijos teismui jos atsako į naują Komisijos 2005 m. spalio 5 d. pastabose pateiktą argumentą.
- 31 Trečia, reikia pažymėti, kad ieškovės nenurodo motyvų, kodėl jos negalėjo pateikti atitinkamų ištraukų anksčiau.
- 32 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir remiantis Procedūros reglamento 48 straipsnio 1 dalimi, Ispanijos autonominių regionų oficialiųjų leidinių ištraukas, pateiktas 2005 m. spalio 14 d. ieškovių pastabų priede, reikia pašalinti iš bylos, nes jos buvo pateiktos per vėlai.

2. *Dėl ieškinio priimtimumo*

Šalių argumentai

- 33 Atskiru dokumentu nenurodydama nepriimtimumo pagrindo Komisija mano, kad ieškinys yra nepriimtinas.

- 34 Remdamasi teismų praktika Komisija teigia, kad ieškovių, įmonių asociacijų, pareikštas ieškinys gali būti priimtinas tik dviem atvejais. Pirmiausia ieškovių nariai turėtų galėti pareikšti ieškinius individualiai. Antra, ginčijamas sprendimas turi paveikti ieškovių, kaip derybininkių, poziciją. Komisija mano, kad ieškovių pareikštas ieškinys neatitinka nė vieno iš šių reikalavimų.
- 35 Komisija pirmiausia mano, kad ieškovių nariai nėra tiesiogiai ir konkrečiai susiję su ginčijamu sprendimu. Iš tikrųjų ginčijamas sprendimas gali paveikti ieškovių narių konkurencinę padėtį tik netiesiogiai ir potencialiai. Todėl ieškovių nariai negalėtų pareikšti ieškinių dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo. Antra, Komisija tvirtina, kad ginčijamas sprendimas nepaveikė nei ieškovių, kaip derybininkių, pozicijos, nei jų, kaip svarbaus partnerio, vaidmens. Per posėdį Komisija pridūrė, kad ieškovės nepateikė tikslių duomenų dėl DT 1 didelio poveikio jų narių padėčiai.
- 36 Atsakydama į argumentą dėl nacionalinių teisių gynimo priemonių nebuvimo Komisija pažymi, kad *Ley de Defensa de la Competencia* 19 straipsnyje numatyta sistema, kurios veiksmingumą ginčija ieškovės, yra susijusi tik su nacionalinių nuostatų dėl valstybės pagalbos taikymu. Tačiau Komisija mano, kad ieškovės, ginčydamos šią tariamai neteisėtą pagalbą, galėjo kreiptis į Ispanijos teismus remdamosi tiesioginiu EB 88 straipsnio 3 dalies veikimu. Todėl iš ieškovių nebuvo atimta teisė į veiksmingą teisminę apsaugą.
- 37 Ispanijos Karalystė pritaria Komisijos argumentams. Ji pabrėžia, kad *Confederación Española de Estaciones de Servicio*, nacionalinė asociacija, neprisidėjo pareiškiant šį ieškinį, nors ji dalyvavo Komisijos administracinėje procedūroje, o tai patvirtina, jog ieškovės neturi teisės pareikšti ieškinį. Per posėdį Ispanijos Karalystė nurodė, kad,

pirma, ieškovė turėjo veiksmingų nacionalinių teisių gynimo priemonių ir kad, antra, šioje byloje negali būti taikoma Teisingumo Teismo praktika, įtvirtinta jo 1993 m. gegužės 19 d. Sprendime *Cook prieš Komisiją* (C-198/91, Rink. p. I-2487) ir 1993 m. birželio 15 d. Sprendime *Matra prieš Komisiją* (C-225/91, Rink. p. I-3203), nes šioje byloje ieškovės nesiremia savo procesinių teisių pažeidimu.

- 38 Ieškovės mano, kad jų ieškinys yra priimtinas. Pirmiausia jos tvirtina, kad gali pareikšti ieškinį, nes ginčijamas sprendimas turi tiesioginį poveikį jų teisėms. Iš tikrųjų, kadangi Ispanijos Karalystė nepranešė Komisijai apie DT 1, ši pradėjo tyrimą pagal jų skundą. Be to, ieškovės nuolat bendravo su bylą tiriančiais Komisijos pareigūnais, jos pateikė Komisijai savo pastabas ir suteikė informacijos Komisijai atliekant DT 1 tyrimą. Ieškovės taip pat tvirtina, kad Komisijos 2002 m. vasario 8 d. laiške pateikta preliminari Komisijos pozicija šiuo klausimu (žr. šio sprendimo 9 punktą) buvo skirta tik joms, o ginčijamas sprendimas, kuriame jos minimos daug kartų, joms buvo pateiktas išsiuntus jį Ispanijos Karalystei. Galiausiai ieškovės jau anksčiau kreipėsi į Komisiją gindamos profesinius savo narių interesus, kaip numatyta jų įstatuose.
- 39 Antra, ieškovės tvirtina, kad jos nariai, kurie yra tiesioginiai DT 1 adresatų konkurentai, yra susiję su ginčijamu sprendimu. Iš tikrųjų DT 1 taikymas padarytų didelės žalos didelių prekybos centrų įtakos zonose jau įrengtų ar įrengiamų degalinių savininkams. Tai, kad DT 1 adresatai, norėdami atidaryti degalines, neprivalo atlikti perleidimo valstybei, yra konkurencinis pranašumas kitų ūkio subjektų atžvilgiu.

- 40 Galiausiai ieškovės tvirtina, kad Ispanijoje nėra jokios galimybės joms apskusti valstybės pagalbos teikimą. Iš tikrųjų vienintelė priemonė, t. y. *Ley de Defensa de la Competencia* 19 straipsnyje numatyta sistema, praktikoje būtų visiškai neveiksminga, nes neleistų privatiems asmenims apskusti suteiktos pagalbos ar dalyvauti procese kaip įstojusioms į bylą šalims. Be to, *Tribunal de Defensa de la Competencia* (Konkurencijos apsaugos teismas) turi diskreciją priimti sprendimą dėl valstybės pagalbos ir parengti ataskaitą, tačiau ji nebūtų privaloma Ispanijos vyriausybei, kiek ji susijusi su ginčijamų priemonių pakeitimu ar panaikinimu.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 41 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką kiti subjektai nei tie, kuriems skirtas sprendimas, teigti, kad teisės aktas yra konkrečiai su jais susijęs, gali tik tuomet, kai šis juos paveikia dėl jų ypatingų požymių arba faktinių aplinkybių, kurios juos išskiria iš kitų asmenų, ir todėl juos individualizuoja taip pat kaip ir asmenį, kuriam šis aktas yra skirtas (1963 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Plaumann prieš Komisiją*, 25/62, Rink. p. 197, 223 punktas; minėto sprendimo *Cook prieš Komisiją* 20 punktas; minėto sprendimo *Matra prieš Komisiją* 14 punktas ir 2005 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, C-78/03 P, Rink. p. I-10737, 33 punktas).
- 42 Be to, asociacija, įgaliota ginti bendrus įmonių interesus, iš esmės gali pareikšti ieškinį dėl galutinio Komisijos sprendimo dėl valstybės pagalbos, tik jei atitinkamos įmonės gali pareikšti tokį ieškinį individualiai arba jei ji gali įrodyti savo asmeninį interesą pareikšti ieškinį, būtent dėl to, kad aktas, kurį prašoma panaikinti, paveikė

jos, kaip derybininkės, poziciją (2000 m. rugšėjo 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *CETM prieš Komisiją*, T-55/99, Rink. p. II-3207, 23 punktas).

- 43 Todėl Pirmosios instancijos teismas turi patikrinti, ar šioje byloje ginčijamas sprendimas gali būti laikomas konkrečiai susijusiu su ieškovių nariais ar bent jau su kai kuriais iš jų.
- 44 Šiuo klausimu reikia priminti, kad EB 88 straipsnyje numatytoje valstybės pagalbos kontrolės procedūroje turi būti išskirta, pirma, šio straipsnio 3 dalyje nustatytas pirminis patikrinimas, kurio vienintelis tikslas yra leisti Komisijai susidaryti preliminarią nuomonę apie ginčijamos pagalbos dalinį ar visišką suderinamumą su bendrąja rinka, ir, antra, to paties straipsnio 2 dalyje numatytas tyrimo etapas. Tik vykstant pastarajam, kurio tikslas sudaryti sąlygas Komisijai gauti išsamią informaciją apie visas bylos aplinkybes, EB sutartis nustato Komisijai pareigą nurodyti suinteresuotiesiems asmenims pateikti savo pastabas (minėto sprendimo *Cook prieš Komisiją* 22 punktas; minėto sprendimo *Matra prieš Komisiją* 16 punktas; 1998 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, Rink. p. I-1719, 38 punktas ir minėto sprendimo *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* 34 punktas).
- 45 Kai, neatlikusi EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytos formalios tyrimo procedūros, Komisija to paties straipsnio 3 dalies pagrindu priimtu sprendimu nusprendžia, kad pagalba yra suderinama su bendrąja rinka, asmenys, kuriems skirtos šio straipsnio 2 dalyje numatytos garantijos, gali užsitikrinti jų laikymąsi tik turėdami galimybę ginčyti šį 3 dalimi pagrįstą sprendimą Bendrijos teisme (minėto sprendimo *Cook prieš Komisiją* 23 punktas; minėto sprendimo *Matra prieš Komisiją* 17 punktas; minėto sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* 40 punktas ir minėto sprendimo *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* 35 punktas).

- 46 Dėl šių motyvų Bendrijos teismas suinteresuotojo asmens pagal EB 88 straipsnio 2 dalį pareikštą ieškinį dėl EB 88 straipsnio 3 dalimi pagrįsto sprendimo panaikinimo pripažįsta priimtina, kai tokį ieškinį pareiškęs asmuo siekia apginti savo procesines teises, kurias numato pirmoji nuostata (minėto sprendimo *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* 35 punktas; taip pat žr. minėto sprendimo *Cook prieš Komisiją* 23–26 punktus ir minėto sprendimo *Matra prieš Komisiją* 17–20 punktus).
- 47 Taigi suinteresuotieji asmenys EB 88 straipsnio 2 dalies prasme, kurie pagal EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo, yra asmenys, įmonės ar asociacijos, kurių interesus gali paveikti pagalbos suteikimas, pavyzdžiui, su pagalbos gavėjais konkuruojančios įmonės ir verslininkų organizacijos (minėto sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* 41 punktas ir minėto sprendimo *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* 36 punktas).
- 48 Tačiau jei ieškovas ginčija sprendimo dėl pagalbos įvertinimo pagrįstumą, tik aplinkybės, kad jis gali būti laikomas suinteresuotuoju asmeniu EB 88 straipsnio 2 dalies prasme, nepakaktų pripažinti ieškinį priimtina. Taigi jis turi įrodyti, kad turi ypatingą statusą minėto sprendimo *Plaumann prieš Komisiją* prasme. Taip būtų, pavyzdžiui, tada, kai ieškovo padėtį rinkoje smarkiai paveiktų valstybės pagalba, kuri yra nagrinėjamo sprendimo objektas (minėto sprendimo *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* 37 punktas).
- 49 Šiuo ieškiniu ieškovės ginčija ginčijamo sprendimo pagrįstumą. Todėl reikia išnagrinėti, ar jos tinkamai nurodė priežastis, dėl kurių DT 1 gali labai paveikti

bent tam tikrų jos narių padėtį Ispanijos naftos produktų mažmeninės prekybos rinkoje.

- 50 Šiuo klausimu, priešingai nei tvirtina Komisija, reikia pastebėti, kad per posėdį ieškovių pateikta patikslinta informacija, konkrečiai dėl kai kurių jos narių padėties, neturėtų būti laikoma pateikta pavėluotai pagal Procedūros reglamento 48 straipsnio 1 dalį. Iš tiesų tai yra besitęsiančio ginčo tarp šalių dalis (šiuo klausimu žr. 2002 m. rugsėjo 26 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Sgaravatti Mediterranea prieš Komisiją*, T-199/99, Rink. p. II-3731, 67 ir 70 punktus), nes, atsakydamos į Komisijos argumentus dėl nepriimtino, jos tik papildė pareiškime pateiktus argumentus, jog DT 1 turi neigiamą poveikį degalines valdančių įmonių, kaip antai ieškovės narių, konkurencinei padėčiai. Kadangi bet kuriuo atveju ieškinio priimtino sąlygas Bendrijos teismas gali nagrinėti bet kuriuo metu savo iniciatyva, niekas jam nedraudžia atsižvelgti į per posėdį pateiktą papildomą informaciją.
- 51 Dėl ieškovių narių pastebėtina, kad jos, remiantis į Pirmosios instancijos teismo klausimus jų pateiktais atsakymais raštu, kurių teisingumas nebuvo ginčijamas, atstovauja daugiau nei ketvirtadaliui visų Ispanijoje esančių degalinių, o konkrečiai – 85 % Madrido autonominio regiono degalinių ir 70 % Katalonijos degalinių.
- 52 Reikia taip pat konstatuoti, kad, kaip nurodė Ispanijos Karalystė, DT 1 tikslas buvo palengvinti didelių prekybos centrų įėjimą į Ispanijos naftos produktų mažmeninės prekybos rinką ir taip suintensyvinti konkurenciją šioje rinkoje. Tačiau toks intensyvinimas gali iš esmės pakeisti konkurencinę padėtį rinkoje, pabloginant tam tikrų kitų degalinių savininkų situaciją.

- 53 Be to, iš Pirmosios instancijos teismui Komisijos pateiktos informacijos matyti, kad prie didelių prekybos centrų įrengtų degalinių skaičius 2001–2003 m. išaugo nuo 80 iki 157. Nors, kaip per posėdį tvirtino Komisija, pastarasis skaičius sudaro tik labai mažą procentinę dalį, palyginti su bendru degalinių skaičiumi Ispanijoje (8 600 degalinių), vis dėlto ryškus degalinių prie didelių prekybos centrų augimas neatitinka bendro degalinių skaičiaus augimo, kuris padidėjo vos 1 % atitinkamu laikotarpiu. Taigi, remiantis Ispanijos Karalystės per posėdį pateikta informacija, šis neproporcingas degalinių prie didelių prekybos centrų skaičiaus augimas yra, bent jau iš dalies, susijęs su DT 1.
- 54 Galiausiai per posėdį ieškovės nurodė, ir kitos šalys to neginčijo, kad daugelio jos narių, degalinių savininkų, pardavimo apimtys labai sumažėjo ir tam tikrais atvejais jie turėjo nutraukti savo veiklą, kaimynystėje esantiems dideliems prekybos centrams atidarius degalines. Ieškovės taip pat pažymėjo, kad prie prekybos centrų įrengtų degalinių naftos produktų pardavimo apimtys labai išaugo.
- 55 Atsižvelgiant į šiuos veiksnius, reikia konstatuoti, kad yra įrodyta, jog ginčijama valstybės priemonė galėjo iš esmės paveikti tam tikrų ieškovių narių konkurencinę padėtį ir dėl to jie turi teisę pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo.
- 56 Dėl šių priežasčių ieškinys turi būti pripažintas priimtinas, nesant reikalo Pirmosios instancijos teismui spręsti klausimo dėl ieškovių asociacijų savarankiškos teisės pareikšti ieškinį remiantis tuo, kad tariamai ginčijamas sprendimas paveikė jų, kaip derybininkų, poziciją, ar klausimo dėl teisių gynimo priemonių pagal Ispanijos nacionalinę teisę nebuvimo.

Dėl esmės

1. *Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, pagrįsto akivaizdžiai klaidingu Ispanijos teisės aktų vertinimu*

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo pirmos dalies, pagrįstos akivaizdžiai klaidingu pareigos perleisti vertės padidėjimą vertinimu

Šalių argumentai

- 57 Ieškovės tvirtina, kad ginčijamame sprendime nuspręsdama, jog DT 1 didelių prekybos centrų savininkų neatleidžia nuo pareigos perleisti vertės padidėjimo pelną valstybei, Komisija neatsižvelgė į bendrą pareigą perleisti vertės padidėjimo pelną, atsiradusį dėl priemonių urbanistikos srityje, numatytą Ispanijos Konstitucijoje, nacionalinės teisės aktuose, autonominių regionų teisės aktuose ir administracinėje praktikoje. Iš tikrųjų didelių prekybos centrų savininkai pagal DT 1 atleidžiami nuo šios pareigos ir dėl to gali įeiti į naftos produktų mažmeninės prekybos rinką nepatirdami išlaidų, kurias tokiu atveju patiria kiti ūkio subjektai.
- 58 Ieškovės mano, kad pagal minėtą pareigą bet kokios paskirties sklypų savininkai, įskaitant ir konsoliduotų miesto sklypų savininkus, privalo perleisti vietos administracijai dalį savo sklypų vertės padidėjimo, atsiradusio dėl tos pačios administracijos priimtų priemonių urbanistikos srityje, neatsižvelgiant į konkrečią šių priemonių formą. Ši pareiga numatyta Ispanijos Konstitucijos 47 straipsnio

2 dalyje, kuri yra įgyvendinama ne tik LRSV 14 straipsnyje (vienintelis ginčijamame sprendime nagrinėtas straipsnis, susijęs tik su privalomu sklypų dalies perleidimu vykdant urbanizaciją) numatytais perleidimo pareigomis.

- 59 Šiuo klausimu ieškovės ginčija Komisijos pateiktą Sprendimo 54/2002 išaiškinimą ginčijamo sprendimo 34 konstatuojamojoje dalyje, kurioje Komisija tvirtina, kad pagal šį sprendimą nacionalinės teisės aktai draudžia bet kokią privalomą konsoliduotos miesto žemės vertės padidėjimo perleidimą, taip neigdama bendros perleidimo pareigos buvimą. Jos tvirtina, kad pirmiausia šio sprendimo tikslas nebuvo apibrėžti LRSV 14 straipsnio taikymo sritį ir kad, antra, jis buvo susijęs tik su šiuo straipsnyje numatyta pareiga perleisti žemę. Todėl šis sprendimas nebuvo susijęs su bendresne jų nurodoma perleidimo pareiga.
- 60 Ieškovės taip pat nurodo, kad Ispanijos Konstitucija numato valstybės teisę reikalauti perleisti vertės padidėjimą, o galiausiai ir pareigą to reikalauti. Ieškovės paaiškina, kad Ispanijos Konstitucijos 47 straipsnio 2 dalis įtvirtina neginčijamą valstybės pareigą, kuri turi būti užtikrinama teisės aktais, teismų praktika ir valstybinių institucijų veiksmais. Jos patikslina, kad atsisakymas reikalauti laikytis šios pareigos nagrinėjamu atveju galėtų būti laikomas diskriminuojančia lengvata ir todėl laikomas neteisėtu.
- 61 Pagrįsdamos savo teiginius ieškovės nurodo autonominių regionų teisės aktus, kurie, jų nuomone, įtvirtina minėtą bendrą pareigą, o taip pat patikslina išsamia jos įgyvendinimo tvarką, be kita ko, apibrėždami įvairius galimus vertės padidėjimo perleidimo būdus.
- 62 Be to, ieškovės tvirtina, kad Ispanijoje egzistuoja bendra administracinė miesto planavimo sutarčių sudarymo tarp privačių asmenų ir vietos administracijos praktika. Tokia sutartis, kuri yra administracinio pobūdžio ir kurios sudarymo

tvarką nustato autonominių regionų teisės aktai, sudaroma tuomet, kai privatus asmuo nori, kad vietos administracija imtųsi konkrečios urbanistikos priemonės, dėl kurios reiktų pakeisti galiojančius planus. Už atitinkamos vietos administracijos įsipareigojimą imtis prašomos priemonės kontrahentas įsipareigoja suteikti vietos administracijai piniginę ar kitokią pobūdžio paslaugą, atitinkančią vertės padidėjimo, atsiradusio dėl nagrinėjamos priemonės, dalį.

63 Ieškovės priduria, kad teisės aktų, numatančių kiekvienu atveju atitinkamos žemės savininko perleidimo pareigos konkrečią išsamią tvarką ir dydį, nebuvimas negali būti vertinamas kaip patvirtinantis tokios pareigos nebuvimą. Iš tikrųjų tokių teisės aktų nebuvimas yra susijęs su urbanistinių priemonių, dėl kurių galėtų atsirasti tokia pareiga, įvairove ir su tuo, kad teisės aktai negali numatyti visų įmanomų atvejų. Todėl vietos valdžios institucijos nustato ir suderina atitinkamą tvarką ir dydžius kiekvienu konkrečiu atveju, pasirašydamos su atitinkamu asmeniu miesto planavimo sutartį. Ieškovės pabrėžia, kad dėl DT 1 didelių prekybos centrų savininkai, norintys įrengti degalinę, nebepivalo laikytis minėtos tvarkos, t. y. derėtis su vietos administracija dėl prašomos urbanistinės priemonės sąlygų, sudaryti miesto planavimo sutartį ir galiausiai perleisti administracijai vertės padidėjimą sutartyje numatyta forma.

64 Šių miesto planavimo sutarčių teisėtumas ir galiojimas bei šiose sutartyse įtvirtinta bendra perleidimo pareiga buvo daug kartų patvirtinti Ispanijos teismų praktikoje. Tai, kad ši praktika vis dar taikoma, rodo ir tipinės miesto planavimo sutarčių formos bei ši klausimą nagrinėjanti mokslinė doktrina.

65 *Tribunal de Defensa de la Competencia* taip pat pripažino šią administracinę praktiką kaip derybų, siekiant, kad administracija pakeistų planus, mechanizmą. Galiausiai šią praktiką ir jos neigiamą poveikį pripažino ir Ispanijos įmonių vadovai.

66 Be to, ieškovės tvirtina, kad vien tik DT 1 buvimas įrodo nurodomos bendros perleidimo pareigos buvimą. Iš tikrųjų jos mano, kad jei nebūtų nustatoma jokia prievolė už statybos teisių išplėtimą, ginčijama priemonė neturėtų jokios reikšmės. Jos priduria, kad, jei teisės aktai numato, jog administracija privalo atlyginti privatiems asmenims tais atvejais, kai urbanistinė priemonė jiems padaro žalos, turi būti ir atitinkama teisė, t. y. reikalauti iš privataus asmens vertės padidėjimo, atsiradusio dėl urbanistinės priemonės, dalies.

67 Galiausiai ieškovės nurodo, kad jei Komisijos pateiktas Sprendimo 54/2002 išaiškinimas būtų teisingas, mokestis už miesto sklypų vertės padidėjimą būtų neteisėtas konsoliduotų miesto sklypų savininkų atžvilgiu. Tačiau taip nėra.

68 Komisija ginčija, kad yra ieškovių nurodoma pareiga perleisti dėl urbanizavimo atsiradusį vertės padidėjimą, kuri taikoma konsoliduotų miesto sklypų savininkams, taigi ir didelių prekybos centrų savininkams. Ji pažymi, kad pirmiausia tokia pareiga nėra numatyta galiojančiuose Ispanijos teisės aktuose ir, antra, ji negali būti nustatyta autonominio regiono įstatymu ar administracine praktika.

69 Ispanijos Karalystė neigia kitų valstybės teisės į vertės padidėjimą atvejų, nei numatytas LRSV 14 straipsnyje, buvimą. Ji nurodo, kad miesto planavimo sutarčių praktika nėra nei bendra, nei privaloma, nes yra susijusi su vietos administracijai Ispanijos teisės sistemoje pripažinta veiklos laisve. Todėl Ispanijos Karalystė mano, kad šia praktika negalima remtis norint pateisinti valstybės teisės į vertės padidėjimą nebuvimą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 70 Reikia išnagrinėti ieškovių tvirtinimą, pagal kurį bendra dėl urbanizavimo atsiradusios vertės padidėjimo perleidimo pareiga, taikoma bet kurios paskirties žemės savininkams, pirmiausia yra įtvirtinta Ispanijos Konstitucijos 47 straipsnio 2 dalyje, nacionalinės ir autonominių regionų teisės aktuose, ir, antra, išplaukia iš administracinės miesto planavimo sutarčių sudarymo praktikos.

— Dėl teisės aktų, numatančių vertės padidėjimo perleidimo pareigą, egzistavimo

- 71 Pirmiausia reikia pastebėti, kad Ispanijos Konstitucijos 47 straipsnio 2 dalis, pagal kurią „visuomenė turi teisę į vertės padidėjimą, atsiradusį dėl priemonių, kurių miesto planavimo srityje ėmėsi viešieji subjektai“, yra bendro pobūdžio ir abstrakti. Taigi matyti, kaip tvirtina Komisija ir Ispanijos Karalystė, kad ši nuostata turi būti įgyvendinama (kitais) teisės aktais. Atsižvelgiant į bylos dokumentus turi būti konstatuota, kad šis įgyvendinimas įvykdytas LRSV. Iš tikrųjų LRSV 3 straipsnis pakartoja konstitucinę nuostatą ir nustato, kad „visuomenė turi teisę į vertės padidėjimą, atsiradusį dėl priemonių, kurių miesto planavimo srityje ėmėsi viešieji subjektai, pagal šiuo ir kitais taikytiniais įstatymais nustatytas sąlygas“.
- 72 Taigi LRSV 3 straipsnis numato, kad pareiga perleisti vertės padidėjimą yra reglamentuojama minėto įstatymo arba tam tikrais atvejais kito nacionalinio įstatymo nuostatomis. Kadangi ieškovės nenurodė jokių kitų nacionalinių įstatymų, numatančių vertės padidėjimo perleidimo pareigą, nagrinėtinos tik atitinkamos LRSV nuostatos.

- 73 LRSV 14 ir 18 straipsniai skirti įvairios paskirties žemės savininkų pareigoms. Pareigos perleisti vertės padidėjimą yra numatytos 14 straipsnio 2 dalies c punkte ir 18 straipsnyje. Šios pareigos taikomos atitinkamai nekonsoliduotų urbanizuotų sklypų savininkams ir urbanizuotinių sklypų savininkams. Tačiau 14 straipsnio 1 dalyje, kurioje vardijamos konsoliduotų urbanizuotų sklypų savininkų pareigos, nėra paminėta jokia vertės padidėjimo perleidimo pareiga. Kadangi šioje byloje neginčijama, kad dideli prekybos centrai yra įsikūrę konsoliduotuose urbanizuotuose sklypuose, reikia konstatuoti, kad LRSV nenustato jokios vertės padidėjimo perleidimo pareigos minėtų centrų savininkams.
- 74 Antra, iš šio sprendimo 72 punkte pateiktos LRSV 3 straipsnio analizės matyti, kad papildomos vertės padidėjimo perleidimo pareigos, taikomos konsoliduotų urbanizuotų sklypų savininkams, negali būti nustatytos autonominių regionų. Šį tvirtinimą pagrindžia Sprendimas 54/2002, pagal kurį autonominiai regionai negali keisti jokio pagal LRSV 14 straipsnio 1 dalį vykdomo privalomo dėl urbanizacijos atsiradusio vertės padidėjimo, susijusio su konsoliduotais urbanizuotais sklypais, perleidimo. Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad, išnagrinėjus ieškovių nurodytus autonominių regionų teisės aktus, nebuvo nustatyta, jog yra dėl urbanizacijos atsiradusio vertės padidėjimo perleidimo pareiga konsoliduotų urbanizuotų sklypų savininkams. Taigi akivaizdu, kad šių teisės aktų tikslas yra numatyti išsamią pareigų, nustatytų LRSV, įgyvendinimo tvarką, o ne nustatyti papildomą vertės padidėjimo perleidimo pareigą, taikomą bet kurios paskirties žemei.
- 75 Iš to matyti, kad ieškovės neįrodė, jog Ispanijos teisės aktuose yra bendra dėl urbanizacijos atsiradusios vertės padidėjimo perleidimo pareiga, taikoma konsoliduotų urbanizuotų sklypų savininkams, t. y. didelių prekybos centrų savininkams.
- 76 Šiuo klausimu reikia atmesti ieškovių tvirtinimą, pagal kurį teisės aktų, numatančių konkrečią ir išsamią perleidimo pareigos tvarką ir dydį, nebuvimas negali būti

vertinamas kaip bendros jų nurodomos perleidimo pareigos nebuvimas. Iš tikrųjų, kaip jau buvo minėta, teisės aktų leidėjas nenumatė ne tik išsamios pareigos įgyvendinimo ir jos dydžio nustatymo tvarkos, bet ir pačios pareigos. Be to, remiantis Sprendimu 54/2002, toks teisės aktų leidėjo nenumatymas, atrodo, buvo savanoriškas. Iš tikrųjų *Tribunal Constitucional* pažymėjo, kad valstybė turi didelę diskreciją regionų teisės į dėl urbanizacijos atsiradusios vertės padidėjimo srityje ir kad įgyvendindama šią diskreciją ji galėjo teisėtai susieti šią teisę su tam tikros paskirties žeme.

- 77 Taip pat negalima sutikti ir su ieškovių argumentu, pagrįstu iš žemės savininko reikalaujamo atlygio, kaip vertės padidėjimo perleidimo, formų įvairumu. Iš tikrųjų nors LRSV atitinkami straipsniai numato pareigą perleisti dalį sklypo, vis dėlto tam tikri ieškovių nurodyti autonominių regionų teisės aktai numato galimybę sklypo dalies perleidimą pakeisti kitu atlygiu. Be to, šio sprendimo 74 punkte buvo konstatuota, kad papildomos pareigos perleisti vertės padidėjimą negali būti nustatytos autonominių regionų. Todėl reikia konstatuoti, kad įvairios atlygio formos yra tik pareigų perleisti, numatytų LRSV, išraiška ir kad ši aplinkybė neįrodo bendros ieškovių nurodomos perleidimo pareigos buvimo.

- 78 Taip pat reikia atmesti argumentą, pagrįstą tuo, kad teisės aktai numato administracijos pareigą atlyginti privatiems asmenims tais atvejais, kai urbanistinė priemonė jiems padaro žalos. Iš tikrųjų ši aplinkybė nelemia, kad neišvengiamai yra valstybės teisė ar pareiga reikalauti iš privačių asmenų vertės padidėjimo, atsiradusio dėl urbanistinių priemonių, dalies. Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 76 punkte, iš Sprendimo 54/2002 matyti, jog Ispanijos valstybė teisėtai gali atsisakyti reikalauti pelno iš tam tikros paskirties žemės vertės padidėjimo ir todėl nenumatyti atitinkamos perleidimo pareigos.

79 Galiausiai ieškovių argumentas dėl mokesčio už urbanizuotų sklypų vertės padidėjimą taip pat turi būti atmestas. Iš tikrųjų neginčijama, kad DT 1 jokia būdu neatleido didelių prekybos centrų savininkų nuo pareigos mokėti minėtą mokestį. Be to, reikia pažymėti, kad šis mokestis yra mokamas ne konkrečiai nuo dėl urbanizacijos atsiradusio vertės padidėjimo, o nuo visos miesto sklypo vertės padidėjimo, neatsižvelgiant į jo priežastis. Todėl šis mokestis negali būti vertinamas kaip dėl urbanizacijos atsiradusio vertės padidėjimo perleidimas. Galiausiai bendri šio mokesčio rinkimo būdai yra numatyti nacionalinės teisės aktuose, šiuo atveju Įstatyme dėl vietos finansų reguliavimo (*Ley 39/1988, Reguladora de las Haciendas Locales*). Be to, net jei šis mokestis būtų vertinamas kaip dėl urbanizacijos atsiradusio vertės padidėjimo perleidimas, jo rinkimas prieštarautų LRSV nuostatoms ir jų išaiškinimui, pateiktam Sprendime 54/2002 ir išdėstytam šio sprendimo 72–74 punktuose, kurie neprieštarauja tam, jog papildomos pareigos būtų nustatytos nacionalinės teisės aktais.

— Dėl administracinės praktikos, leidžiančios valstybei reikalauti perleisti vertės padidėjimą, egzistavimo

80 Dėl ieškovių nurodomos administracinės praktikos reikia pažymėti, kad iš bylos medžiagos ir iš šalių raštų matyti, jog vietos valdžios institucijos gali pakeisti planus sudarydamos miesto planavimo sutartis su privačiais asmenimis. Vis dėlto *Tribunal Constitucional* pateiktas atitinkamų LRSV nuostatų išaiškinimas, nurodytas šio sprendimo 74 punkte, rodo, kad kai tokia sutartis sudaroma dėl konsoliduotos urbanizuotos teritorijos, vietos valdžios institucijos negali reikalauti atlygio iš privataus asmens.

81 Bet kuriuo atveju ieškovių pateikti duomenys neįrodo bendros administracinės praktikos, pagal kurią vietos valdžios institucijos įsipareigoja sistemškai keisti taikomus planus konsoliduotos urbanizuotos teritorijos savininko naudai už dėl šių pakeitimų atsiradusio vertės padidėjimo dalies perleidimą.

- 82 Iš tikrųjų pirmiausia ieškovės nurodyti autonominių regionų teisės aktai tik bendrai numato išsamią įvairių tipų miesto planavimo sutarčių sudarymo ir vykdymo tvarką. Tačiau tai, kad šie teisės aktai yra, dar nereiškia, jog vietos valdžios institucijos jais visada naudojasi arba kad jie naudojami reikalaujant iš konsoliduotų urbanizuotų teritorijų savininkų perleisti dėl urbanizacijos atsiradusį vertės padidėjimą. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ieškovės nurodyti teisės aktai nenumato, jog vietos valdžios institucija privalo sudaryti miesto planavimo sutartį arba kad ši sutartis turi numatyti privataus asmens mokėtiną atlygį.
- 83 Antra, šios pastabos taikytinos ir mokslinei doktrinai bei miesto planavimo sutarčių rūšims. Iš tikrųjų pateikti moksliniai darbai iš esmės patvirtina, kad vietos valdžios institucijos gali sudaryti miesto planavimo sutartis galiojantiems planams pakeisti, o sutarčių rūšys apibrėžia galimą šių sutarčių turinį. Vis dėlto šie duomenys neleidžia patikrinti, nei kiek vietos administracija naudojosi jai suteikta galimybe, nei išsamios jos taikymo tvarkos.
- 84 Trečia, dėl ieškinio priede pateiktų miesto planavimo sutarčių pavyzdžių ir Ispanijos teismų praktikos reikia pastebėti, kad didelė dalis šios informacijos yra pagrįsta iki LRSV galiojusiais nacionalinės teisės aktais. Todėl šia dalimi negalima remtis ginčijant ginčijamo sprendimo motyvavimą, kuris iš esmės yra pagrįstas LRSV ir *Tribunal Constitucional* pateiktu jo išaiškinimu. Be to, pateiktos sutartys ir teismų sprendimai iš esmės yra susiję su kitos paskirties, nei konsoliduotos urbanizuotos teritorijos, žeme arba neįmanoma nustatyti juose minimos žemės paskirties. Taigi ši informacija negali įrodyti administracinės praktikos dėl konsoliduotų urbanizuotų teritorijų egzistavimo.
- 85 Galiausiai, ketvirta, *Tribunal de Defensa de la Competencia* ataskaitos ir įmonių vadovų pastabos yra susijusios su bendromis galiojančios Ispanijos urbanistikos sistemos ir tuo, kaip vietos valdžios institucijos ją taiko, problemomis. Vis dėlto

ieškovių cituotose šių dokumentų ištraukose, pirma, dėmesys sutelkiamas į urbanizacijos procesą, o ne į jau urbanizuotos žemės naudojimo sąlygų pakeitimą ir, antra, nepakankamai išsamiai nurodomos miesto planavimo sutarčių sudarymo problemos.

86 Iš to reikia daryti išvadą, kad ieškovės neįrodė egzistuojant bendrą administracinę praktiką, pagal kurią vietos valdžios institucijos, sudarydamos miesto planavimo sutartis, reikalauja iš konsoliduotų urbanizuotų teritorijų savininkų, pavyzdžiui, didelių prekybos centrų savininkų, perleisti urbanistinę vertės padidėjimą, atsiradusį dėl minėtų teritorijų naudojimo sąlygų pakeitimo.

87 Baigiant reikia pažymėti, kad DT 1 tikslas yra palengvinti didelių prekybos centrų įėjimą į naftos produktų mažmeninės prekybos rinką, panaikinant tam tikrus urbanistinio pobūdžio ribojimus ir supaprastinant administracines procedūras, susijusias su degalinės įrengimu. Vis dėlto ieškovės neįrodė, kad dėl šių priemonių didelių prekybos centrų savininkai buvo atleisti nuo perleidimo valstybei pareigos, numatytos galiojančiuose Ispanijos teisės aktuose ar įtvirtintos bendroje vietos valdžios administracinėje praktikoje. Iš to matyti, kad Komisija, nusprenddama, jog DT 1 nenumatė tiesioginio ar netiesioginio valstybinių išteklių perleidimo ir kad dėl to ji negali būti laikoma valstybės pagalba, nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos. Todėl reikia atmesti pirmojo ieškinio pagrindo pirmą dalį.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo antros dalies, pagrįstos akivaizdžiai klaidingu žemės paskirties pakeitimo vertinimu

Šalių argumentai

88 Ieškovės tvirtina, kad, priešingai nei ginčijamo sprendimo 37 konstatuojamojoje dalyje nurodo Komisija, DT 1 pakeičia žemės paskirtį. Šiuo klausimu jos tvirtina, kad

pagal DT 1 didelių prekybos centrų savininkai gali įrengti degalinę sklypo dalyje, kuri anksčiau buvo laikoma žaliaja zona ar automobilių stovėjimo aikšte. Todėl atitinkamo sklypo paskirtis yra pakeičiama. Jos priduria, kad ši aplinkybė yra nustatyta 2005 m. spalio 5 d. Komisijos pateiktuose *Tribunal Superior de Justicia de Madrid* sprendimuose. Iš tikrųjų šie sprendimai patvirtina, kad dideli prekybos centrai gali įrengti degalines, neatsižvelgdami į atitinkamos žemės paskirtį ir nemokėdami valstybei atlygio.

89 Komisija ginčija ieškovių teiginį. Ji tvirtina, kad DT 1 negali pakeisti žemės paskirties, nes ji DT 1 neminima. Be to, šis klausimas yra nereikšmingas šioje byloje, nes bet kuriuo atveju LRSV 14 straipsnyje numatyta pareiga netaikoma konsoliduotoms urbanizuotoms teritorijoms.

90 Komisija, palaikoma įstojusių į bylą šalių, priduria, kad jos teiginį, pagal kurį DT 1 nėra susijusi su žemės paskirtimi, pagrindžia ir 2005 m. spalio 5 d. jos pateikti *Tribunal Superior de Justicia de Madrid* sprendimai. Šiuo klausimu ji paaiškina, kad, remiantis minėtais sprendimais, DT 1 nekeičia atitinkamos žemės paskirties ir todėl nei keičia, nei pažeidžia teritorijos planavimo planus.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

91 Klausimas, ar DT 1 keičia žemės paskirtį, būtų tinkamas tik tuo atveju, jei būtų įrodyta, kad pakeitus žemės paskirtį didelių prekybos centrų savininkai privalėtų perleisti dėl to atsiradusio atitinkamų sklypų vertės padidėjimo dalį. Tačiau, kaip buvo konstatuota šio sprendimo 87 punkte, ieškovės neįrodė didelių prekybos

centrų savininkų perleidimo pareigos buvimo. Todėl DT 1 negali atleisti didelių prekybos centrų savininkų nuo pareigos perleisti valstybei ir nenumato tiesioginio ar netiesioginio valstybinių išteklių perleidimo, neatsižvelgiant į žemės paskirties pakeitimą, kurį ji galėtų numatyti.

- 92 Todėl pirmojo pagrindo antra dalis turi būti atmesta kaip netinkama. Kadangi abi pirmojo ieškinio pagrindo dalys buvo atmestos, turi būti atmestas visas pirmasis ieškinio pagrindas.

2. Dėl antrojo ieškinio pagrindo, pagrįsto klaidingu „valstybės pagalbos“ sąvoką sudarančių veiksnių aiškinimu ir taikymu

Šalių argumentai

- 93 Pirmiausia ieškovės tvirtina, kad ginčijamo sprendimo 49 konstatuojamojoje dalyje Komisija klaidingai nusprendė, jog tam, kad būtų konstatuotas netiesioginis valstybinių išteklių perleidimas, t. y. valstybės atsisakymas surinkti pajamas, atitinkama perleidimo pareiga turi būti numatyta įstatyme. Šiuo klausimu jos tvirtina, kad nei EB sutartis, nei Teisingumo Teismo praktika šioje srityje nenumato, kad netiesioginis valstybinių išteklių perleidimas gali būti tik valstybės atsisakymas pajamų, mokėtinų pagal teisės aktus. Atvirkščiai, Teisingumo Teismas, o taip pat ir Komisija savo dabartinėje praktikoje pripažįsta, kad toks netiesioginis perleidimas gali būti ir kiti atvejai, pavyzdžiui, valstybės atsisakymas išieškoti skolą, mokėtiną pagal sutartį, ar, kaip šioje byloje, atleidimas nuo pareigos, įtvirtintos nusistovėjusioje ir teisėtoje administracinėje praktikoje.

- 94 Antra, ieškovės tvirtina, kad šioje byloje, priešingai nei bylose, kuriose buvo priimtas 1993 m. kovo 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Sloman Neptun* (C-72/91 ir C-73/91, Rink. p. I-887), 1998 m. gegužės 7 d. Sprendimas *Viscido ir kt.* (C-52/97 – C-54/97, Rink. p. I-2629), ir 2001 m. kovo 13 d. Sprendimas *PreussenElektra* (C-379/98, Rink. p. I-2099), valstybės pareigos dėl lengvatos suteikimo nėra tik priemonės papildymas, nes ši turi visiškai skirtingą tikslą. Atvirkščiai, DT 1 konkrečiai skirta atleisti didelius prekybos centrus nuo pareigų, vykdytinų pagal galiojančią Ispanijos teisę.
- 95 Galiausiai ieškovės tvirtina, kad esminis veiksnys, leidžiantis nustatyti valstybės pagalbą, yra valstybės suteiktas pranašumas. Dėl šios priežasties tiesioginio ar netiesioginio valstybinių išteklių perleidimo reikalavimas priklauso nuo pastarojo esminio kriterijaus. Iš to ieškovės daro išvadą, kad reikia išnagrinėti priemones, kurios galėtų sudaryti valstybės pagalbą, atsižvelgiant į jų poveikį konkurencijai. Todėl tokios priemonės, jei jos iškraipo konkurenciją, turi patekti į EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Klausimas dėl aktyvaus ar pasyvaus valstybės išmokėjimo yra nereikšmingas šioje byloje.
- 96 Komisija tvirtina, kad ieškovės neteisingai suprato ginčijamo sprendimo 49 konstatuojamąją dalį. Iš tikrųjų iš šios konstatuojamosios dalies, skaitomos atsižvelgiant į jos kontekstą, negalima daryti išvados, kad netiesioginio valstybinių išteklių perleidimo EB 87 straipsnio 1 dalies prasme sąlyga yra nacionalinės teisės aktuose numatytos surinkimo pareigos buvimas arba kad toks perleidimas negali būti pagrįstas tik administracine surinkimo praktika. Šioje konstatuojamojoje dalyje tik nurodoma, kad šiuo atveju negalima reikalauti iš Ispanijos valstybės išieškoti sumas ar turtą, į kuriuos ji neturi teisės.
- 97 Ispanijos Karalystė tvirtina, kad DT 1 nepalaiko tam tikrų įmonių, nedaro poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai, o tik stiprina konkurenciją naftos produktų mažmeninės prekybos rinkoje.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 98 Dėl pirmojo kaltinimo pirmiausia reikia priminti tikslią ginčijamo sprendimo 49 konstatuojamosios dalies formuluotę, t. y. „valstybė gali atsisakyti išieškoti išteklius, tik jei teisės aktai nustato pareigą juos mokėti“.
- 99 Reikia pažymėti, kad pažodinis šios formuluotės aiškinimas, atrodo, atitinka ieškovių tvirtinimą. Vis dėlto ginčijamo sprendimo kontekstas taip aiškinti neleidžia.
- 100 Iš tikrųjų, be 49 konstatuojamosios dalies formuluotės, niekas ginčijamame sprendime neleidžia manyti, kad Komisija, nagrinėdama netiesioginio valstybinių išteklių perleidimo buvimą, būtų neigusi administracinės praktikos svarbą.
- 101 Be to, Komisijos atsisakymas atsižvelgti į pareiškėjų nurodytą administracinę praktiką yra pagrįstas ginčijamo sprendimo 52 konstatuojamojoje dalyje, pagal kurią „Komisija negali nuspręsti, kad yra išteklių praradimas ar atsisakymas juos išieškoti, nes galiojantis Ispanijos įstatymas (LRSV) aiškiai draudžia konsoliduotos urbanizuotos teritorijos vertės padidėjimo apmokestinimą“. Taigi Komisija mano, kad „didelių prekybos centrų savininkai <...> negali būti įpareigoti mokėti už žemės vertės padidėjimą“. Todėl Komisija rėmėsi ne aplinkybe, kad administracinė praktika *a priori* yra nereikšminga sprendžiant klausimą dėl netiesioginio valstybinių išteklių pervedimo buvimo, o aplinkybe, kad tokia administracinė praktika, kokią nurodė pareiškėjai, prieštarauja galiojantiems nacionalinės teisės aktams.

- 102 Todėl, atsižvelgiant į visus ginčijamo sprendimo motyvus, negalima daryti išvados, jog Komisija sprendimą nepateikti prieštaravimų dėl DT 1 grindė teiginiu, pagal kurį tam, kad būtų konstatuotas netiesioginis valstybinių išteklių perleidimas, t. y. valstybės atsisakymas surinkti pajamas, atitinkama perleidimo pareiga turi būti numatyta įstatyme. Todėl pirmasis kaltinimas yra nepagrįstas.
- 103 Reikia pastebėti, kad Komisijos išvada dėl valstybinių išteklių tiesioginio ar netiesioginio perleidimo nebuvimo nėra pagrįsta tik papildomu pareigų valstybei dėl DT 1 priėmimo pobūdžiu. Todėl antrasis ieškovių kaltinimas, kuriuo ginčijamas šis pobūdis, yra netinkamas.
- 104 Galiausiai dėl trečiojo kaltinimo, susijusio su tariamai antraeilium tiesioginio ar netiesioginio išteklių perleidimo vaidmeniu nagrinėjant valstybės pagalbą, pakanka pažymėti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką tik nauda, suteikta tiesiogiai ar netiesiogiai iš valstybinių išteklių, yra laikoma valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme (minėto sprendimo *Sloman Neptun* 19 punktą; minėto sprendimo *Viscido ir kt.* 13 punktą ir minėto sprendimo *PreussenElektra* 58 punktą). Todėl valstybės priemonė, nesusijusi su tiesioginiu ar netiesioginiu valstybinių išteklių pervedimu, gali būti laikoma valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, tik jei atitinka šioje nuostatoje numatytas sąlygas (žr. šiuo klausimu minėto sprendimo *Viscido ir kt.* 14–16 punktus).
- 105 Kadangi visi ieškovių kaltinimai buvo atmesti, turi būti atmestas ir antrasis ieškinio pagrindas.

3. *Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, pagrįsto pareigos motyvuoti nesilaikymu*

106 Ieškovės primena, kad Komisija turėjo nurodyti priežastis, kodėl jų skunde nurodytų faktinių ir teisinių aplinkybių nepakako įrodyti valstybės pagalbos buvimą. Jos pažymi, kad Komisija neatsakė į jų pateiktus klausimus, rėmėsi ne visais įrodymais, pateikė nepagrįstus teiginius, nacionalinių teismų praktiką aiškino klaidingai, o pateikti argumentai buvo nenuoseklūs ir su trūkumais. Jos priduria, kad vienintelis aiškus ginčijamame sprendime nurodytas motyvas, t. y. aplinkybė, jog LRSV 14 straipsnis netaikomas DT 1 nurodytų didelių prekybos centrų savininkams, yra klaidingas. Iš to ieškovės daro išvadą, kad ginčijamas sprendimas yra nepakankamai motyvuotas.

107 Šiuo klausimu pirmiausia reikia priminti, kad pareiga motyvuoti yra esminis procedūrinis reikalavimas, kurį reikia atskirti nuo klausimo dėl motyvavimo pagrįstumo, susijusio su ginčijamo akto teisėtumu iš esmės (2001 m. kovo 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-17/99, Rink. p. I-2481, 35 punktas). Todėl ieškovės kaltinimai dėl ginčijamo sprendimo pagrįstumo, kurie jau buvo analizuojami nagrinėjant pirmąjį ir antrąjį šio ieškinio pagrindus, yra nesusiję su šiuo ieškinio pagrindu.

108 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką, EB 253 straipsnyje reikalaujamas motyvavimas turi būti pritaikytas nagrinėjamo akto pobūdžiui ir ginčijamą aktą priėmusios institucijos pagrindimas turi būti pateiktas aiškiai ir nedviprasmiškai, kad suinteresuotieji asmenys galėtų susipažinti su priimtos priemonės pateisinimu, o Bendrijos teismai galėtų vykdyti jos kontrolę. Vertinant pareigą motyvuoti reikia atsižvelgti į bylos aplinkybes. Klausimas, ar akto motyvavimas atitinka EB 253 straipsnio reikalavimus, turi būti įvertintas atsižvelgiant ne tik į jo formuluotę, bet ir kontekstą bei visas atitinkamą sritį reglamentuojančias teisės normas. Konkrečiai kalbant apie Komisijos sprendimą, kuriame daroma išvada, kad skundą pateikusio asmens nurodyta valstybės pagalba neegzistuoja, Komisija bet kuriuo atveju privalo skundą pateikusiam asmeniui pakankamai aiškiai nurodyti

priežastis, kodėl skunde nurodytų faktinių ir teisinių aplinkybių nepakako įrodyti valstybės pagalbos egzistavimą. Tačiau Komisija neprivalo išsakyti savo nuomonės dėl akivaizdžiai nesusijusių, nesvarbių arba aiškiai antraeilių aplinkybių (žr. minėto sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* 63 ir 64 punktus ir juose minimą teismų praktiką).

109 Šio ieškinio pagrindo pagrįstumą reikia nagrinėti atsižvelgiant į šias taisykles.

110 Ginčijamame sprendime buvo nuspręsta, kad nėra valstybės pagalbos, nes neįvykdyta viena iš EB 87 straipsnio 1 dalyje išvardytų sąlygų. Iš tikrųjų Komisija mano, kad DT 1 nenumato tiesioginio ar netiesioginio valstybinių išteklių perleidimo, nes, priešingai nei tvirtina pareiškėjos, ji neatleidžia didelių prekybos centrų savininkų nuo pareigos valstybei perleisti vertės padidėjimą (ginčijamo sprendimo 43–53 konstatuojamosios dalys).

111 Dėl DT 1 a punkte numatyto nukrypimo nuo statybai skirto ploto ir užstatymo ploto ribų Komisija, nuspręsdama, kad minėta nuostata neatleidžia didelių prekybos centrų savininkų nuo pareigos valstybei perleisti vertės padidėjimą, rėmėsi šiais motyvais, išdėstytais ginčijamo sprendimo 30–35 ir 50–52 konstatuojamosiose dalyse:

— LRSV numatytos pareigos perleisti vertės padidėjimą netaikomos dideliems prekybos centrams, įsikūrusiems konsoliduotose urbanizuotose teritorijose,

- Ispanijos nacionalinės teisės aktai nenumato kitų vertės padidėjimo perleidimo pareigų, kurios būtų taikomos didelių prekybos centrų savininkams, nukrypstant nuo DT 1 a punkto,

- todėl, nepaisant DT 1 buvimo, didelių prekybos centrų savininkai neprivalo valstybei perleisti vertės padidėjimo,

- nepakeitus galiojančių nacionalinės teisės aktų, tokios pareigos nustatymas didelių prekybos centrų savininkams taip pat prieštarautų Konstitucijai.

112 Atsakant į kitus pareiškėjų kaltinimus ginčijamame sprendime nurodoma, kad DT 1 nekeičia žemės paskirties, administracijos atsakymo termino sutrumpinimas neatleidžia didelių prekybos centrų savininkų nuo pareigos mokėti administracinius mokesčius ir šie savininkai privalo gauti visus su degalinių atidarymu susijusius būtinus leidimus (ginčijamo sprendimo 36–42 konstatuojamosios dalys).

113 Reikia konstatuoti, kad šis motyvavimas leidžia suinteresuotiesiems asmenims suprasti ginčijamo sprendimo pateisinimą, nes jame aiškiai ir nedviprasmiškai išdėstomi argumentai, kurie leido Komisijai priėti prie išvados, kad tiesioginio ar netiesioginio valstybinių išteklių pervedimo sąlyga nebuvo įvykdyta, ir todėl nuspręsti neprieštarauti nagrinėjamai priemonei. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, atsižvelgiant į ieškinio turinį, ieškovės, atrodo, galėjo suprasti minėtame sprendime išdėstytus motyvus. Iš tikrųjų savo pirmuoju ieškinio pagrindu jos ginčija

įvairius šio sprendimo 111 punkte išdėstytus argumentus ir tvirtinimą, jog DT 1 nekeičia žemės paskirties. Antruoju ieškinio pagrindu jos ginčija bendrą DT 1 nagrinėjamą Bendrijos teisės atžvilgiu, Komisijos išdėstytą ginčijamame sprendime bei apibendrintą šio sprendimo 110 punkte.

- 114 Be to, ginčijamo sprendimo motyvavimas leidžia Pirmosios instancijos teismui atlikti šio sprendimo teisėtumo kontrolę. Taigi ginčijamas sprendimas yra pakankamai motyvuotas, ir todėl reikia atmesti trečiąjį ieškinio pagrindą.

4. Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo, pagrįsto gero administravimo principo, EB 88 straipsnio 2 dalies ir Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 4 dalies pažeidimu

Šalių argumentai

- 115 Pirmiausia ieškovės tvirtina, kad Komisija pažeidė gero administravimo principą, nes jų skundo neišnagrinėjo kruopščiai ir nešališkai.

- 116 Šiuo klausimu jos nurodo, kad Komisijos tyrimas buvo ilgas ir padarė žalos tiek ieškovėms, tiek jų nariams. Iš tikrųjų vykstant tyrimui, kuris truko beveik dvejus su puse metų, DT 1 buvo neribojamai įgyvendinama, leidžiant dideliems prekyboms centrams atidaryti nemažai degalinių. Ieškovės šiuo klausimu primena, kad pagal nusistovėjusią Bendrijos teismų praktiką Komisija negali vykdyti pirminio patikrinimo ilgiau, nei ji gali susidaryti pirminę nuomonę dėl ginčijamų priemonių kvalifikavimo ir jų suderinamumo su bendrąja rinka. Tačiau jos mano, kad šioje

byloje išsamus Komisijos šio klausimo nagrinėjimas nepateisina ilgo nagrinėjimo laikotarpio, kuris truko ilgiau nei dvidešimt septynis mėnesius. Ieškovė atkreipia dėmesį į nuo 2002 m. vasario 8 d. laiško, kuriame buvo išdėstyta preliminari Komisijos pozicija, iki ginčijamo sprendimo priėmimo 2002 m. lapkričio 13 d. praėjusį devynių mėnesių laikotarpį.

- 117 Antra, ieškovės teigia, kad Komisija nebuvo metodiška ir daugeliu atvejų pateikė skirtingas nepagrįstas nuomones. Jos mano, kad Komisija neatsakė ir į ieškovių pateiktus dokumentus dėl abejotinų klausimų.
- 118 Trečia, ieškovės tvirtina, kad, nepaisant rimtų abejonių dėl DT 1 suderinamumo su bendrąja rinka, atsisakydama pradėti formalią tyrimo procedūrą Komisija pažeidė EB 88 straipsnio 2 dalį ir Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 4 dalį.
- 119 Šiuo klausimu jos teigia, kad šioje byloje pirminis patikrinimas neleido Komisijai įveikti visų sunkumų, susijusių su DT 1 kvalifikavimu valstybės pagalba. Be tariamai pernelyg ilgo pirminio patikrinimo, sunkumų buvimą įrodo Komisijos nuomonės esminis keitimas. Iš tikrųjų vykstant tyrimui Komisija patvirtino, kad DT 1 yra valstybės pagalba, o vėliau pripažino, jog tai yra valstybės pagalbai lygiavertė priemonė. Ji abejojo tik klausimu, ar yra tiesioginis ar netiesioginis valstybinių išteklių perleidimas. Be to, prieš priimdama ginčijamą sprendimą Komisija niekada nedarė nuorodos į LRSV 14 straipsnį, nors apie šią nuostatą žinojo.
- 120 Komisija tvirtina, jog ji kruopščiai ir nešališkai išnagrinėjo skundą ir kad ieškovės nenurodė aplinkybių, galinčių paneigti šią išvadą. Ji priduria, jog ieškovės

nepaaiškino, kaip tyrimas joms pakenkė ar kokią padarė žalą, ir nurodo, kad DT 1 teisėtai gali būti taikoma, nes neturi visų valstybės pagalbos požymių. Komisija taip pat tvirtina, kad tyrimo trukmė yra susijusi ne tiek su jos abejonėmis, kiek su nagrinėjimu, analize ir dėmesio skyrimu kiekvienam ieškovių pateiktam papildomam argumentui ar informacijai.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

Dėl tyrimo trukmės

- 121 Pagal teismų praktiką, jei apie ginčijamas valstybines priemones atitinkama valstybė narė nepranešė, Komisija neprivalo atlikti pirminio patikrinimo dėl šių priemonių per nustatytą terminą. Jei tretieji suinteresuotieji asmenys Komisijai pateikia skundus, susijusius su valstybinėmis priemonėmis, apie kurias nebuvo pranešta, vis dėlto ši institucija per EB 88 straipsnio 3 dalyje numatytą pirminį patikrinimą turi kruopščiai ir nešališkai išnagrinėti šiuos skundus, kad būtų užtikrintas geras pagrindinių Sutarties nuostatų, susijusių su valstybės pagalba, administravimas. Todėl Komisija negali neribotai pratęsti valstybinių priemonių, dėl kurių pateiktas skundas, pirminio patikrinimo, nes šis tyrimas Komisijai tik leidžia susidaryti pirminę nuomonę apie jos vertinimui pateiktų priemonių kvalifikavimą ir suderinamumą su bendrąja rinka (žr. 2000 m. gegužės 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *SIC prieš Komisiją*, T-46/97, Rink. p. II-2125, 103, 105 ir 107 punktus bei minėtą teismų praktiką).

- 122 Pirminio patikrinimo trukmės pagrįstumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į kiekvienos konkrečios bylos aplinkybes ir ypač į jos kontekstą, skirtingus procedūrinius etapus, kuriuos turi vykdyti Komisija, bylos sudėtingumą ir poveikį skirtingoms suinteresuotosioms šalims (1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Gestevisión Telecinco prieš Komisiją*, T-95/96, Rink. p. II-3407, 75 punktas).
- 123 Šioje byloje reikia pažymėti, kad savo skunde ir vėlesnėse pastabose pareiškėjos pateikė Komisijai tam tikrus argumentus dėl įvairių DT 1 aspektų, pagrįstus teisine analize, nuorodomis į Ispanijos teisės aktus bei teismų sprendimus ir įvairiais dokumentais. Šiuo klausimu Komisija teisingai primena, kad, pareiškėjoms pateikus visas faktines ir teises aplinkybes, ji privalėjo jas nagrinėti.
- 124 Vis dėlto šios aplinkybės nepateisina Komisijos atlikto pirminio patikrinimo trukmės (t. y. beveik dvidešimt aštuoni mėnesiai).
- 125 Iš tikrųjų pirmiausia reikia paminėti, kad jei pareiškėjų pateikti įrodymai buvo sąlygiškai gausūs, vis dėlto jų nebuvo tiek daug, jog tai galėtų paaiškinti tokią tyrimo trukmę. Šiuo klausimu reikia pridurti, kad vėlesnės pareiškėjų pastabos papildant skundą iš esmės buvo skirtos išplėsti, patikslinti ar atskleisti tam tikrus per administracinę procedūrą kilusius klausimus, o ne pateikti naujų argumentų ginčijant DT 1. Todėl vėlesnis šių pastabų pateikimas taip pat negalėjo būti ilgos pirminio patikrinimo trukmės priežastis.
- 126 Dėl laikotarpio, praėjusio nuo laiško, kuriame buvo išdėstyta preliminari Komisijos pozicija, iki 2002 m. lapkričio 13 d. galutinio sprendimo priėmimo, konstatuotina,

kad nors reaguodamos į Komisijos preliminarią poziciją ieškovės jai 2002 kovo 8 d. išsiuntė apie dvidešimties puslapių pastabas su keletu priedų, vis dėlto šios pastabos buvo tik pagrindinių pareiškėjų vykstant administracinei procedūrai pateiktų įrodymų apibendrinimas. Be to, Komisijos pareiga atlikti kruopštų šių įrodymų tyrimą nepateisina ilgesnės nei devyni mėnesiai tyrimo trukmės.

127 Antra, dėl procedūrinių Komisijos veiksmų reikia pažymėti, kad, be susitikimų ir bendravimo telefonu su pareiškėjų atstovais, Komisija apsiribojo tik tuo, kad 2000 m. gruodžio mėn. išsiuntė Ispanijos Karalystei prašymą pateikti paaiškinimus. Ispanijos Karalystė į šį prašymą atsakė 2001 m. vasario mėn. pateikdama apibendrintas pastabas, pagrįstas tik galiojančių Ispanijos teisės aktų išaiškinimu. Taigi Komisijos procedūriniai veiksmai taip pat nepateisina tokios tyrimo trukmės.

128 Trečia, niekas neleidžia manyti, jog nagrinėjama byla yra tokia sudėtinga, kad jos pirminiam patikrinimui reikėjo daugiau nei dvejų metų. Iš tikrųjų, kadangi Komisijos išvada dėl tiesioginio ar netiesioginio valstybinių išteklių perleidimo nebuvimo yra iš esmės pagrįsta taikytinų Ispanijos teisės aktų tyrimu, neatrodo, kad Komisija privalėjo atlikti išplėstinį faktinių aplinkybių patikrinimą ar imtis kitų priemonių, reikalaujančių daug laiko. Be to, sąlygiškai trumpi laiškas, kuriame išdėstoma preliminari pozicija, ir ginčijamas sprendimas, regis, patvirtina, kad byla negali būti laikoma labai sudėtinga.

129 Taigi beveik dvidešimt aštuonis mėnesius atlikdama pirminį patikrinimą Komisija ginčijamo sprendimo nepriėmė per protingą terminą ir todėl neįvykdė savo pareigos atlikti kruopštų tyrimą.

- 130 Vis dėlto, nors protingo termino laikymasis vykdamas administracines procedūras valstybės pagalbos srityje yra bendrasis Bendrijos teisės principas, kurio laikymąsi užtikrina Bendrijos teismai, vien tik tai, kad užbaigus pirminį patikrinimą, atliekamą pagal EB 88 straipsnio 3 dalį, Komisija priėmė sprendimą pasibaigus šiam terminui, dar nereiškia, jog toks sprendimas yra neteisėtas (šiuo klausimu žr. 2003 m. rugpjūčio 1 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Technische Glaswerke Ilmenau prieš Komisiją*, T-378/02 R, Rink. p. II-2921, 65 punktą ir jame minimą teismų praktiką).
- 131 Šiuo klausimu ieškovės nurodo dvi tariamai ypatingas aplinkybes. Pirmiausia jos pažymi, kad DT 1 taikymas vykstant tyrimui joms ir jų atstovams padarė žalos. Antra, pernelyg ilga Komisijos pirminio patikrinimo trukmė rodo, kad ši patyrė rimtų sunkumų, kurie pateisintų formalios tyrimo procedūros pagal EB 88 straipsnio 2 dalį pradėjimą.
- 132 Tačiau argumentas dėl minėtos ieškovių ir jų narių žalos neturi reikšmės šiam ginčui, kuris susijęs tik su ginčijamo sprendimo panaikinimu, taigi su jo teisėtumo kontrole. Dėl protingų terminų nesilaikymo vertinant galimą Komisijos pareigą pradėti formalią tyrimo procedūrą nurodytina, kad šio argumento tinkamumas bus vertinamas vėliau, nagrinėjant atitinkamą kaltinimą.

Dėl atsisakymo pradėti formalią tyrimo procedūrą

- 133 Reikia pastebėti, kad, kaip jau buvo nurodyta šio sprendimo 44 punkte, EB 88 straipsnis išskiria, pirma, šio straipsnio 3 dalyje nustatytą pirminį pagalbos patikrinimą, kurio vienintelis tikslas yra leisti Komisijai susidaryti preliminarią

nuomonę dėl to, ar nagrinėjama priemonė turi valstybės pagalbos požymių ir ar ginčijama pagalba iš dalies ar visiškai yra suderinama su bendrąja rinka, ir, antra, to paties straipsnio 2 dalyje numatytą formalų tyrimo etapą. Tik atliekant pastarąjį tyrimą, kurio tikslas – suteikti Komisijai visą informaciją apie bylos aplinkybių visumą, EB sutartis nustato Komisijai pareigą nurodyti suinteresuotiesiems asmenims pateikti savo pastabas.

134 Iš Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 4 dalies ir iš teismų praktikos matyti, kad Komisija turi pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą, jei per pirminį patikrinimą Komisija neišsprendžia visų sunkumų, susijusių su klausimu, ar jos kontrolei pateikta valstybės priemonė yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, ir ypač jei per šį pirminį patikrinimą ji neįsitikino, ar atitinkama priemonė, darant prielaidą, kad ji yra valstybės pagalba, yra bet kuriuo atveju suderinama su bendrąja rinka (1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BP Chemicals prieš Komisiją*, T-11/95, Rink. p. II-3235, 166 punktas).

135 Tačiau dėl gerokai ilgesnės nei įprasta pirminio patikrinimo, atliekamo pagal EB 88 straipsnio 3 dalies nuostatas, trukmės, esant kitiems veiksniams, gali būti pripažinta, kad Komisija patyrė rimtų vertinimo sunkumų, reikalaujančių pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą (minėto sprendimo *SIC prieš Komisiją* 102 punktas).

136 Kaip jau buvo nurodyta šio sprendimo 121–129 punktuose, pirminis patikrinimas, atliekamas pagal EB 88 straipsnio 3 dalies nuostatas, šioje byloje truko gerokai ilgiau nei įprasta. Vis dėlto reikia konstatuoti, kad išskyrus protingo termino nesilaikymą, šioje byloje nebuvo nustatyta kitų pažeidimų.

- 137 Iš tikrųjų dėl Komisijos abejonių, susijusių su pagalbos kvalifikavimu, pažymėtina, jog, pirma, teiginys, pagal kurį Komisija per visą tyrimą tvirtino, kad DT 1 yra valstybės pagalba, yra nepagrįstas, nes jam prieštarauja kita bylos medžiaga bei administracinės procedūros chronologinė eiga, nurodyta ieškovių pareiškime.
- 138 Antra, nors Komisija 2002 m. vasario 8 d. laiške, kuriame buvo išdėstyta preliminari jos pozicija, nurodė, kad „DT 1 nuostatos galėtų būti laikomos lygiaverčio valstybės pagalbai poveikio priemone“, taip pat tiesa, kad ji pridūrė pažymėdama, jog „(vis dėlto) ji nėra finansuojama iš valstybinių išteklių ir todėl nėra draudžiama <...> (pagal EB 87 straipsnio 1 dalį)“. Taigi 2002 m. vasario 8 d. laiške išdėstyta pozicija atitinka Komisijos poziciją ginčijamame sprendime, kurio pagrindumas buvo tikrinamas nagrinėjant pirmąjį ir antrąjį ieškinio pagrindus. Todėl minėta 2002 m. vasario 8 d. laiško formuluotė leidžia pripažinti, kad atlikdama pirminį patikrinimą Komisija patyrė rimtų sunkumų.
- 139 Trečia, dėl tariamo Komisijos pozicijos keitimo reikia konstatuoti, kad aplinkybė, jog Komisija, atsižvelgdama į turimus įrodymus, turėjo abejonių dėl valstybinės priemonės pripažinimo valstybės pagalba, nors vėliau, iš pareiškėjų gavusi papildomų įrodymų, nebereiškę tokių abejonių, neleisdama pripažinti, kad Komisija buvo susidūrusi su rimtais sunkumais. Iš tikrųjų, nors ji neturi jokios diskrecijos dėl sprendimą pradėti formalią tyrimo procedūrą priėmimo, vis dėlto, nustačiusi tokius sunkumus, Komisija turi tam tikrą diskreciją dėl tyrimų ir nagrinėdama bylos aplinkybes tam, kad nustatytų, ar šios aplinkybės sukelia rimtų sunkumų. Atsižvelgdama į EB 88 straipsnio 3 dalies tikslus ir į pareigą laikytis gero administravimo principo Komisija gali pradėti dialogą su pareiškėjais tam, kad per pirminį patikrinimą įveiktų galimus iškiliančius sunkumus (šiuo klausimu žr. 2001 m. kovo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Prayon-Rupel prieš*

Komisija, T-73/98, Rink. p. II-867, 45 punktą). Taigi ši galimybė reiškia, kad Komisija gali pritaikyti savo poziciją pagal pradėto dialogo rezultatus, ir šis pritaikymas negali *a priori* būti aiškinamas kaip įrodantis rimtus sunkumus.

- 140 Pagaliau ketvirta, nors ieškovės kaltina Komisiją prieš priimant ginčijamą sprendimą nedarius aiškiai nuorodos į LRSV 14 straipsnį, vis dėlto jos neįrodė šios aplinkybės reikšmės nagrinėjant klausimą, ar buvo rimtų sunkumų. Kadangi Komisija neprivalo pradėti diskusijų su pareiškėjomis (minėto sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* 58 ir 59 punktai), ji taip pat neprivalo joms nurodyti teisinės bazės, kuria ji planuoja remtis savo sprendime. Todėl toks nenurodymas nereiškia, kad Komisija patyrė sunkumų.
- 141 Be to, 2002 m. vasario 8 d. laiške Komisija nurodė, kad „Komisijos turima informacija rodo, jog nėra teisinės pareigos (didelių prekybos centrų savininkams, prašantiems pakeisti žemės, kurioje jie įsikūrę, naudojimo sąlygas) mokėti <...> kompensaciją“. Ši formulotė rodo, kad Komisija nagrinėjo taikytiną Ispanijos teisę, o LRSV yra svarbiausias šioje srityje. Taigi konstatuotina, jog net jei Komisija aiškiai nenurodė ieškovėms, kad jos tyrimas grindžiamas LRSV, vis dėlto ji atsižvelgė į šį tekstą dar prieš priimdama ginčijamą sprendimą.
- 142 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad nors administracinės procedūros trukmė gerokai viršijo įprastą pirminio tyrimo, atliekamo pagal EB 88 straipsnio 3 dalį, trukmę, vis dėlto nebuvo įrodyta, jog Komisija patyrė rimtų sunkumų, kurie pateisintų EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą formalaus tyrimo procedūros pradėjimą.

Dėl kitų Komisijos tyrimo trūkumų

- 143 Galiausiai reikia pažymėti, kad nors ieškovės nurodo, jog Komisija nebuvo metodiška, pateikė skirtingas nepagrįstas nuomones ir neatsakė į pareiškėjų pateiktus dokumentus dėl abejotinų klausimų, ieškovės apsiribojo tuo, kad pateikė tik apibendrintus argumentus, nepagrįstus išsamesniais paaiškinimais ar įrodymais. Todėl šie argumentai turi būti atmesti kaip nepagrįsti.
- 144 Kadangi nebuvo pripažintas nė vienas ketvirtojo ieškinio pagrindo kaltinimas, šis pagrindas turi būti atmestas.

5. *Dėl prašymo pateikti įrodymus*

- 145 Ieškovės prašo nurodyti Komisijai pateikti savo administracinę bylą, įskaitant ir Ispanijos Karalystės atsakymą į Komisijos prašymą pateikti informaciją, ir vėliau Ispanijos Karalystės ar trečiųjų asmenų pateiktus argumentus.
- 146 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Komisija savo atsiliepimo į ieškinį priede pateikė Ispanijos Karalystės atsakymą į prašymą pateikti informaciją. Kadangi Pirmosios instancijos teismas galėjo nagrinėti visus ieškovių pagrindus remdamasis byloje esančiais dokumentais, nebūtina prašyti Komisijos pateikti papildomų įrodymų. Todėl ieškovių prašymas nurodyti pateikti įrodymus turi būti atmestas.

147 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad turi būti atmetas visas ieškinys.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

148 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 3 dalį Pirmosios instancijos teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas. Šioje byloje reikia pažymėti, kad nors nebuvo patenkintas ieškovių pagrindinis reikalavimas panaikinti ginčijamą sprendimą, vis dėlto Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad Komisija nesilaikė savo pareigos atlikti kruopštų jai pateikto skundo tyrimą. Tokiomis aplinkybėmis ieškovės padengia tris ketvirtadalius savo bylinėjimosi išlaidų, tris ketvirtadalius Komisijos bylinėjimosi išlaidų ir visas *ANGED* patirtas bylinėjimosi išlaidas. Komisija padengia vieną ketvirtadalį savo ir vieną ketvirtadalį ieškovių bylinėjimosi išlaidų.

149 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirmąją pastraipą įstojusios į bylą valstybės narės turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas. Todėl Ispanijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (antroji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. **Ieškovės padengia tris ketvirtadalius savo bylinėjimosi išlaidų, tris ketvirtadalius Komisijos bylinėjimosi išlaidų ir visas *Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución* patirtas bylinėjimosi išlaidas.**

3. **Komisija padengia vieną ketvirtadalį savo ir vieną ketvirtadalį ieškovių bylinėjimosi išlaidų.**

4. **Ispanijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Pirrung

Meij

Forwood

Pelikánová

Papasavvas

Paskelbtas 2006 m. gruodžio 12 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

Pirmininkas

E. Coulon

M. Vilaras

Turinys

Ginčo aplinkybės	II - 4746
1. Ispanijos teisės aktai	II - 4746
2. Dekretas-įstatymas ir DT 1	II - 4750
3. Procedūra Komisijoje	II - 4750
4. Ginčijamas sprendimas	II - 4752
Procesas ir šalių reikalavimai	II - 4753
Dėl priimtumo	II - 4756
1. Dėl tam tikrų 2005 m. spalio 14 d. ieškovių pastabų priedų priimtumo	II - 4756
2. Dėl ieškinio priimtumo	II - 4757
Šalių argumentai	II - 4757
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 4760
Dėl esmės	II - 4765
1. Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, pagrįsto akivaizdžiai klaidingu Ispanijos teisės aktų vertinimu	II - 4765
Dėl pirmojo ieškinio pagrindo pirmos dalies, pagrįstos akivaizdžiai klaidingu pareigos perleisti vertės padidėjimą vertinimu	II - 4765
Šalių argumentai	II - 4765
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 4769
— Dėl teisės aktų, numatančių vertės padidėjimo perleidimo pareigą, egzistavimo	II - 4769
— Dėl administracinės praktikos, leidžiančios valstybei reikalauti perleisti vertės padidėjimą, egzistavimo	II - 4772
	II - 4795

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo antros dalies, pagrįstos akivaizdžiai klaidingu žemės paskirties pakeitimo vertinimu	II - 4774
Šalių argumentai	II - 4774
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 4775
2. Dėl antrojo ieškinio pagrindo, pagrįsto klaidingu „valstybės pagalbos“ sąvoką sudarančių veiksmų aiškinimu ir taikymu	II - 4776
Šalių argumentai	II - 4776
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 4778
3. Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, pagrįsto pareigos motyvuoti nesilaikymu	II - 4780
4. Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo, pagrįsto gero administravimo principo, EB 88 straipsnio 2 dalies ir Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 4 dalies pažeidimu	II - 4783
Šalių argumentai	II - 4783
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 4785
Dėl tyrimo trukmės	II - 4785
Dėl atsakymo pradėti formalią tyrimo procedūrą	II - 4788
Dėl kitų Komisijos tyrimo trūkumų	II - 4792
5. Dėl prašymo pateikti įrodymus	II - 4792
Dėl bylinėjimosi išlaidų	II - 4793